

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	การศึกษาการใช้สื่อในงานส่งเสริมการเกษตรของ เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลในจังหวัดพะเยา
ชื่อผู้เขียน	นายทินกร ไชยาเผือก
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)	สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ	
	รองศาสตราจารย์ ดร. นรินทร์ชัย พัฒนพงศา ประธานกรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุณหญิง ถิ่น ถิ่นปาง กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร กรรมการ
	อาจารย์ร่ำไพพรรณ อภิชาติ พงศ์ชัย กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของเกษตรตำบล ในจังหวัดพะเยา สภาพการใช้สื่อในงานส่งเสริมการเกษตร ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ระดับการศึกษา อายุ ราชการ กับความถี่ในการใช้สื่อในงานส่งเสริมการเกษตร และ สภาพปัญหาความต้องการ ข้อเสนอแนะ ในการผลิตการใช้สื่อในงานส่งเสริมการเกษตร ของเกษตรตำบล

ประชากรได้แก่เกษตรตำบลในจังหวัดพะเยา จำนวน 72 คน เป็นเพศชาย 63 คน เพศหญิง 9 คน มีอายุราชการเฉลี่ย 16.69 ปี สูงสุด 39 ปี ต่ำสุด 5 ปี ระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 63.90 ที่เหลือเป็นระดับ ปวส. และ ระดับ ปวช. ร้อยละ 33.30 และ 2.80 ตามลำดับ

ผลของการศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อสรุปได้คือ สื่อที่เกษตรตำบลใช้ทุกคน (100%) คือ การไปเยี่ยมพบปะเกษตรกร และ การใช้เอกสารคำแนะนำ สื่อที่เกษตรตำบล 6 ใน 10 คน ใช้มี 19 ชนิด สื่อที่เกษตรตำบลต่ำกว่า 1 ใน 3 คนใช้มี 3 ชนิด คือ สมุดภาพกิจกรรม รูปจำลอง และภาพยนตร์

การใช้สื่อในงานส่งเสริมการเกษตรที่กำหนดจากส่วนกลาง 8 โครงการหลัก เกษตรตำบลใช้สื่อในงานส่งเสริมการผลิตข้าว มากที่สุด (55.49 %) รองลงมาคือ โครงการส่งเสริมการผลิตพืชไร่ โครงการส่งเสริมการผลิตพืชสวน และ โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิต (38.89 % 37.33 % และ 33.60% ตามลำดับ) และเกษตรตำบลใช้สื่อในงานโครงการส่งเสริมธุรกิจเกษตรน้อยที่สุด (13.86 %)

การใช้สื่อในงานส่งเสริมการเกษตรกับกลุ่มบุคคลเป้าหมาย มีบุคคลเป้าหมาย 4 กลุ่มที่ เกษตรตำบลส่งข่าวสารถึงมากตามลำดับ คือ เกษตรหัวไป (45.84%) เกษตรที่ร่วมโครงการ กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรเน้นหนัก (45.34 %) เกษตรกรผู้นำ (39.02%) และ สมาชิก กลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร (31.65 %)

แหล่งที่เกษตรกรตำบลระบุว่า ได้รับสื่อมาใช้ในงานส่งเสริมการเกษตรมากที่สุดคือ หน่วยงาน ดันสังกัดส่งให้ (33%) และเกษตรกรตำบลผลิตใช้เอง (23.80 %)

สภาพพื้นฐานบางประการของเกษตรกรตำบล ที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สื่อในงานส่งเสริม การเกษตรคือ เกษตรตำบลเพศหญิงจะใช้สื่อ แผ่นโปรงใสน้อยกว่าเกษตรกรตำบล เพศชาย แต่ใช้สื่อ หนังสือพิมพ์ และสมุดภาพกิจกรรมมากกว่าเกษตรกรตำบลเพศชาย

เกษตรกรตำบลที่มีระดับการศึกษาสูงใช้สื่อ การสาธิตวิธีและการทัศนศึกษามากกว่าเกษตรกร ตำบลที่มีระดับการศึกษาต่ำ และเกษตรกรตำบลที่มีอายุราชการน้อย ใช้สื่อแผ่นพับ คู่มือวิชาการและ แผ่นที่สังเขปมากกว่าเกษตรกรตำบลที่มีอายุราชการมาก

ข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณา ประเด็นที่เกษตรกรตำบลระบุ ว่า ควรจัดสรร งบประมาณเพิ่มมากขึ้นเพื่อใช้ในการผลิตสื่อใช้เอง ในงานส่งเสริมการเกษตร ให้เพียงพอและตรงกับความต้องการในการใช้งาน

Independent Study Title	A Study of Media Utilization in Extension Work of Sub - district Workers in Phayao Province	
Author	Tinakon Chaiyaphueak	
M.S.(Agriculture)	Agricultural Extension	
Examining Committee	Assoc. Prof. Dr.Narinchai Patanapongsa	Chairman
	Assist. Dusdee Nalampang	Member
	Assist. Warapa Kunaporn	Member
	Lect. Rampaipan Apichartpongchai	Member

Abstract

This study aims to investigate the basic information of Sub - district workers (SDWs) in Phayao province. The media utilization in extension work education level, the frequency of media utilization, the problem encounter and suggestion in the production and utilization of media in extension work of SDWs were also discussed.

The population of this study were 72 SDWs in Phayao province which divided to 63 male and 9 female. The average year of work with the maximum 39 and the minimum 5 years. Educational level of SDWs found that 63.90 % of them graduated Bachelor degree while the rest earned senior vocational level certificate, and junior vocational certificate level with the percentage of 33.30 and 2.80 respectively.

The media utilization in agricultural extension work found that 100 % of SDWs used the method of visit farmer and pamphlet distribution, while 6 out of 10 of SDWs utilized other 19 media. The picture album, model and movie were the less media utilized by SDWs only about 1 in 3 can be observed.

Agricultural media in extension work of 8 pilot projects found that SDWs can utilized media in the project of rice production (55.49 %), field crop production (38.89 %), horticultural production (37.33 %) the production restructuring project (33.60%) where as the project in agricultural business was the less use for only 13.86 %.

Target farmer for media in agricultural extension were the general farmers (45.84 %), farmers who joined in the pilot project (45.34 %) farmer leaders (39.02 %) and the last group of target were the farmer's wife group (31.65 %) .

Source of media in agricultural work of SDWs were supported by their own office such as district or province for about 33 % and 23.80 % of SDWs produced their own media.

Female SDWs preferred to use media such as newspaper and photo album while the male SDWs prefer to utilized transparency .

High education level of SDWs utilized more extension media such as method demonstration and field trip compared to SDWs with low education level.

SDWs who has few experiences or less years of work preferred to used folder , technical manual and sketch map where as SDWs with more experience utilized less of the above mentioned media.

The researcher suggested that the agencies of concerned should provide more budget for SDWs to produce their own media.